

תנאים למפגש אפקטיבי של תומך/ת ההוראה עם התלמיד/ים

"כל מה שילד צריך הוא מבוגר אחד שיאמין בו."
(הרב קרליבך)

הכנת מצגת: רונית דינור

להיות תומך/ת הוראה משמעותי/ת

חניכה משמעותית נשענת על מחוייבות, מעורבות, אהבת אדם ואמונה בחינוך, של תומך/ת ההוראה.

תומך/ת הוראה מהווה מודל לתלמידים, והמפגש איתם ברמה פרטנית או קבוצתית, מאפשר להם להיתרם באופן משמעותי ברמה הרגשית, החברתית הלימודית והערכית.

לפיכך, יש חשיבות גבוהה והכרחית, להכנה נכונה לקראת כל מפגש ומפגש.

"מטרת המורה היא להיות מבוגר משמעותי, חיובי ומלא אור הנוגע
בנשמות תלמידיו, מראה להם את האור שבהם, ועוזר להם לעבור חלק
מדרכם בעולם בליווי, תמיכתו ועידודו"

מיכל כרמי, אתר כיפה, 19.11.19

היסוד המוביל הצלחת מפגש: בניית קשר אישי

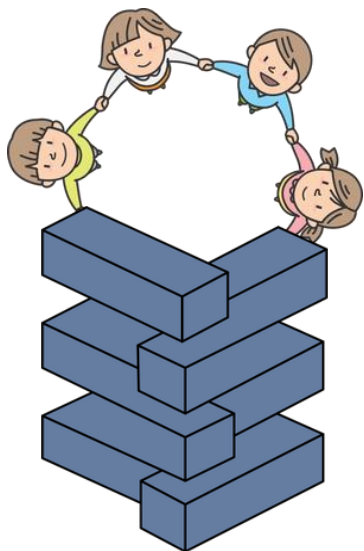
הקשר האישי מהווה אבן יסוד בתהליך של עבודת תומך/ת ההוראה עם התלמידים.

הקשר האישי נבנה בהדרגה ותלוי ביכולת לנהל שיחה משמעותית, הנשענת על הכרות התלמיד הרבה מעבר לפרופיל הלימודי או ההתנהגותי, הגלוי.

מפגשים פרטניים, או בקבוצות קטנות, מאפשרים לתת מענה לצרכים השונים והייחודיים של כל אחד מהתלמידים.

המענה מתבסס על הכרות עם נקודות החוזק של כל תלמיד/ה והצרכים המיוחדים של כל אחד ואחת. מצב שאינו מתאפשר, בדרך כלל, בכתת האם של התלמידים.

מה "בונה" מפגש אפקטיבי?

סטינג קבוע.

בניית אווירה בלתי פורמלית.

העצמה אישית/קבוצתית.

עידוד וחיזוק.

שימוש בדרכי שיח ולמידה מגוונים.

הכרות עם הפרופיל האישי והקבוצתי (ציפיות, ידע מוקדם, חוזקות...).

לתת לתלמידים הרגשה שאת/ה נגיש/ה ומכוון/ת אל כל אחד ואחת מהם, גם מחוץ לשעות המפגש.

"החינוך הוא הדרך. האדם – הוא המטרה" - א. ד. גורדון

הערכות של תומכ/ת ההוראה לקראת מפגש

- קביעת מטרות המפגש.

- מהן התובנות והידע שהתלמיד/ים יקבלו/ו במהלך המפגש. מה יחשב כמפגש מוצלח?

- שליטה של תומכ/ת ההוראה בחומר שיועבר לתלמיד/ים.

- תכנון אופן הנחיית המפגש והדרכים ליצירת אווירה מעודדת עניין ומוטיבציה.

- בחירת מתודות ודרכי הוראה המותאמים לצרכי התלמיד/ים.

- תכנון מוקפד של הזמן.

- חשיבה על הקשיים האפשריים ותכנון המענה לקושי.

מיומנויות הנדרשות מתומך/ת ההוראה במהלך המפגש עם התלמיד/ים

- לאתר את נקודת החוזק של התלמידים כיחידים וכקבוצה.
- לשקף ולהמשיג לתלמיד/ים את הדברים שנאמרים או נלמדים.
- לומר דברים חיוביים ולעודד, תוך שמירה על אמינות ושקיפות.
- להפגין מקצועיות והכרות עם הנושא הנלמד או הנושא שעליו משוחחים.
- לגלות הבנה לקושי של התלמיד/ים ולהכין תכנית מותאמת אישית לכל תלמיד/ה.
- לנהל שיחת סיכום ומשוב בסיום כל מפגש.

חיוך והתלהבות תמיד יוכלו לסייע

מפגש משמעותי, מחייב קשר אישי עם התלמידים

איך יוצרים קשר אישי עם תלמידים?
חלי ברק שטיין, פסיכולוגית חינוכית מומחית

איך יוצרים קשר אישי עם תלמידים?

1. חיוך – מחווה בסיסית ונעימה היוצרת פתיחות והקשבה אצל הזולת.
2. מבט ישיר – קשר עין יוצר קרבה ומשדר עניין.
3. מעורבות בחיי התלמידים – נסו לגלות עניין ואכפתיות במה שקורה לתלמידים גם מחוץ לכותלי ביה"ס.
4. הקשבה אמפאטית – בזמן שהתלמידים משתפים אתכם בסיפורים אישיים, הימנעו מלשפוט אותם לטוב או לרע.
5. שיתוף ברגשות – שתפו את התלמידים ברגשותיכם!
6. חיזוקים חיוביים – חפשו הזדמנויות לבטא הערכה אישית לתלמידים.
7. מעורבות בתהליך הלימוד – עזרו לתלמידים להרגיש שהלימודים רלוונטיים להם.
8. אל תיבהלו מהתנגדויות ומכעסים של התלמידים – זה טבעי וצפוי...

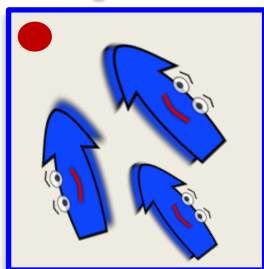
מתוך אתר בין הצלצולים, "איך יוצרים קשר אישי עם התלמידים?", חלי ברק שטיין

איך מתייחסים לקושי או בעיה במהלך מפגש עם תלמיד/ים?

- רק כנות ושיחה פתוחה, תאפשר את התקדמות התלמיד/ה.
- בכל שיחה להתחיל במשהו טוב, להמשיך בטון שיפור ולסיים במשהו טוב !
- חשוב לתאר לתלמיד/ה את הבעיה או הקושי באופן הממוקד בבעיה עצמה ולא באישיותו של התלמיד/ה.
- להתייחס רק להיבטים הניתנים לשיפור ושינוי.
- לקחת בחשבון את יכולת הקבלה של התלמיד/ה, ולהימנע משיפוטיות.
- להשתמש במסר ה"אני". (מה זה עשה לי?)

להתקדם

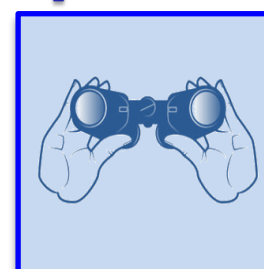
להתמקד

לשקף

להתבונן

איך היה המפגש?

הצעה לסיכום מנקודת מבטם של התלמידים

במטרה להשתפר יותר ויותר ולהפוך את המפגשים למשמעותיים לתלמידים, מומלץ בתום כל מפגש, מעבר לסיכום החומר הנלמד, ע"י תומך/ת ההוראה, לשתף ולשאול את התלמידים שאלה שתיתן תמונת סיכום על המפגש, מנקודת מבטם של התלמידים. דוגמאות לשאלות:

- תנו כותרת מצחיקה לנושא שעליו שוחחנו/למדנו במפגש?
- מהו המשפט האחד (או המילה), שנאמרה במפגש והיא הכי חשובה לכם?
- אילו הייתם במקומי, מה הייתם עושים במהלך המפגש באופן אחר?
- תנו לי ציון על דרך העברת המפגש מ 1 עד 10 ונמקו.
- מה הרוויח כל אחד מכם, מהמפגש היום?
- דבר אחד שהייתם רוצים לשאול אותי או לומר לי.
- נושא המפגש היה _____. אתם מוזמנים לומר מילות אסוציאציה לכל אות במילה. (דוגמא: הנושא שנלמד - לוח כפל. אסוציאציות לאות כ', לאות, פ' לאות ל')

תהליך רפלקטיבי של תומך/ת ההוראה, לאחר המפגש

דוגמאות לשאלות שמומלץ שתומך/ת ההוראה ישאל/תשאל את עצמו/ה:

- מה הרגשת במהלך המפגש? מהן המחשבות המרכזיות שחלפו בראשך במהלך המפגש? כיצד התנהלת בפועל?
- האם היה קשר בין הרגשות שלך, המחשבות, והעשייה שלך? מהו?
- במהלך המפגש - מה היה לך מורכב/ קשה יותר, ממה שצפית? מדוע?
- האם היית פנוי ל"ראות" מה קורה לכל אחד מהתלמידים? האם נתת תשומת לב? עידוד?
- אלו כלים מקצועיים, חסרים לך, בכדי לשפר את המפגשים הבאים? היכן ניתן ללמוד אותם?
- האם סיכמת את המפגש? (מבחינה רגשית, קוגניטיבית)
- באיזו מידה יש פער בין התכנון לקראת המפגש, לביצועו בפועל?
- מהו הדבר שתשני/ה או תעשי/ה אחרת במפגש הבא?

"החלום מתחיל עם מורה
שמאמין בך, שסוּחב ודוחף
ומוביל אותך, לרמה הבאה"...

(דן ראת'ר)

